བོད་ཀྱི་དུས་བབ།

TIBETAN NEWS

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Regd. No. HPTIB/2017/74104 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༠ རབ་གནས་ཆུ་ཡོས།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

བོད་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༧ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། ལོ་ ༥༥ ཨང་། ༠༦ Vol. 55 Issue 06 Price Rs. 1 7th February 2024

Published by: Tsering Yangkyi, DIIR, **Printer:** Narthang Press (DIIR), CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA **Name of Editor:** Ngawang Thogmed,
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA Tel:+91-1892-222457/222510 **Email:** diiraddl.secy@tibet.net **Website:** www.bod.asia

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལཊ་ཝི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་མཇལ་ཏེ་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་སྐོར་གྲོས་མོལ་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལཊ་ཝི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཁྱབ་འཕྲིན་ཁང་གཙོས་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་བཅར་འདྲི་དང་ལེན་དང་། ཉིན་རྒྱབ་ལཊ་ཝི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་མཇལ་འཕྲོད་སྐབས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དང་། བོད་དང་ཡུ་ཀེ་རེན་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་ཆོས། བོད་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར། ལཊ་ཝི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གྲོས་མོལ་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལོར་འཚོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཐེ་བའི་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས། དེ་དང་

འབྲེལ་ཏེ་གཟའ་འཁོར་སྔོན་མར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་བབ་ཐོག་དུས་བཀག་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་བའི་སྐབས་ལཊ་ཝི་ཡའི་སྲིད་གཞུང་ངོས་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དོ་རོལ་གཏོང་བཞིན་པར་སྐྱོན་བརྗོད་བསྒྲགས་གཏམ་མ་སྤེལ་བར་ཐུགས་ཕམ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་ཡོད།

ཕྱི་དྲོར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གཙོས་པའི་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་རི་ག་གྲོང་སྡེ་སྤྱི་ཁྱབ་གཞོན་པ་ལིན་ཌ་ཨོ་ཛོ་ལ་ (Linda Ozola) ལགས་ཀྱིས་གྲོང་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་བསུ་སྣེ་ལེན་ཞུས་ཤིང་། སྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་དཔའ་བོ་ (Tibetan Warrior) ཞེས་པའི་གློག་བརྙན་ཞིག་གཟིགས་འདུལ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། གཟིགས་མོ་གྲུབ་མཚམས་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ནས་དྲིས་འདྲི་གནང་བ་མ་ཟད། ཚོགས་བཅར་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨུ་རུ་སུ་ནས་རང་བཙན་ཐོབ་པའི་ཉམས་མྱོང་དང་འབྲེལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བྷལ་ཊིག་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱོགས་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཡུ་རོབ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་གནང་ཡོད།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་ལཊ་ཝི་ཡའི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་འཆར་ཁག་ལེགས་

པར་གྲུབ་རྗེས་ལི་ཐུ་ནི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་ཝིལ་ནི་སིར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་གནམ་ཐང་དུ་ལི་ཐུ་ནི་ཡའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཝི་ཏི་སི་ཝིལ་དུ་ན་སི་ (Vytis Vildunas) ལགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་ཞུས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ཐེངས་འདིའི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་བྷལ་ཊིག་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་ཕེན་ལེནྜ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་སྐབས་གཞུང་འབྲེལ་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་། གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི། གཞུང་ཁོངས་མིན་པའི་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་བདེན་དཔང་བརྒྱུད་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བོད་དེ་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་གནས་བབ་གསལ་སྟོན་དང་། སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གཞུང་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཡུ་རོབ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་གནང་ཡོད།

དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་དང་འབྲེལ། བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྤྱི་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་མཇུག་འབྲས་ཧེ་ཡོད་དང་། བྷལ་ཊིག་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཅིག་ནས་ཡུ་ཀེ་རན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཨུ་རུ་སུ་ལྡན་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་འདུ་ཆགས་ཚུལ། དེ་བཞིན་བྷལ་ཊིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་ནག་བར་ཉོ་ཚོང་ཆ་སྙོམས་མེད་པས་རྒྱ་ནག་ལ་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཚུལ། རྒྱ་ནག་དང་ཨུ་རུ་སུ་བར་གྱི་ཚོང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཨུ་རུ་སུར་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བྷལ་ཊིག་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་ཨུ་རུ་སུའི་དྲག་གནོན་མྱངས་མྱོང་ཡོད་ནའང་ཉེ་ལམ་ལཊ་ཝི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་མགྲོན་འབྱོར་འོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐོར་བསྐྱོད་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་ཐབ་ཆུང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གདེང་ཚོད་ངོ་མ་བལྟ་རྒྱུ་ཡིན་ན། རྒྱ་གཞུང་ནས་སྣང་འཛིན་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་ཆུང་བོད་དང་ཤར་ཏུར་ཀིསྟན་དུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་གསུངས། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་འཛེམ་ཟོན་མེད་པའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་དང་ཨུ་རུ་སུར་གདོང་ལེན་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་བཀའ་མོལ་གནང་བ་རྣམས་ལ་མི་མང་པོས་བསྔགས་བརྗོད་དང་སྦྲགས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དང་། ཤར་ཏུར་ཀིསྟན། ལྷོ་སོག ཧོང་ཀོང་། མན་ཇུ་རི་ཡ། རྒྱ་ནག་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དོན་ཐོག་རོལ་དང་། རང་དབང་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྒྱུར། མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལ་བརྩི་མེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པར་སྐྱོན་བརྗོད་དྲག་པོ་གནང་ཡོད།

ཕྱིལ་ནི་སིར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་མ་ཟད། ས་གནས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཞི་མདོ་ (Tibet Square) ཞེས་པར་ཕེབས་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཞི་མདོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ས་གནས་སུ་བོད་མིའི་རང་དབང་སྙིང་ལངས་དང་། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་༸སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སོགས་བོད་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་དྲན་མཛད་སྒོ་འཚོག་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས།།

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

སྨན་ད་ར་ནོར་རྒྱས་གླིང་ས་འགོ་གསར་རྙིང་བར་གྱི་རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན་ལེགས་པར་གྲུབ་པ།

༄༅། །འདི་གར་སྨན་ད་ར་ས་འགོ་ལས་ཁུངས་ནས་བཏང་གནས་ནང་འཕོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༢ ཚེས་ ༣ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཕྱག་ཚོད་ ༩ པའི་ཐོག་སྨན་ད་ར་ནོར་རྒྱས་གླིང་གི་ས་འགོ་ཟུར་པ་དོན་གྲུབ་བཟང་པོ་ལགས་དང་ས་འགོ་ཚབ་གསར་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ལགས་གཉིས་བར་གྱི་རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན་ལེགས་པར་གྲུབ་ཡོད་པ་རེད།
སྐབས་དེར་ནང་སྲིད་སྐུ་ཚབ་ས་གནས་མཉམ་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ཕན་བདེ་ལགས་ཀྱིས་སྤྲོད་དཔང་གནང་ཞིང་། ས་འགོ་ཟུར་པ་དོན་གྲུབ་བཟང་པོ་ལགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་བདག་གཉེར་འོག་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཁག་དང་དེབ་རིགས། ཅ་དངོས་རྣམས་འཚེམས་ལུས་མེད་པར་ས་འགོ་ཚབ་གསར་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ལགས་ལ་རྩིས་སྤྲོད་ཁམས་གཙང་གནང་ཡོད།
རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན་གྲུབ་རྗེས་ཟླ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཕྱག་ཚོད་ ༩། ༣༠ ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་ཚང་འཛོམས་ཐོག་ས་འགོ་གསར་རྙིང་བར་གྱི་ཞབས་སྐྱེལ་བཞེས་ལེན་གྱི་ལས་རིམ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད། དེ་རྗེས་ས་འགོ་ཚབ་གསར་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ལགས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ལ་རང་ཉིད་ངོ་སྤྲོད་དང་མ་འོངས་ལས་དོན་བྱེད་འཆར་སོགས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་བ་དང་སྦྲགས། ད་རེས་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གསར་རྙིང་བར་གྱི་རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན་ཡིད་ཚིམས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་སྐད་སེང་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་མུ་མཐུད་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ་ཞུས།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་གྲོས་ཚོགས་ཁང་དུ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ་མ་ཟད། གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་དང་། ཚོགས་འདུ་སོགས་ལ་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཨེན་དྲི་ཡས་ནཱ་ཝི་ཀ་སི་ (Andrius Navickas) མཆོག་གིས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་ཨིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཕར་སི་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ལགས་ལ་ཕེབས་བསྐུ་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་ལྷུམ་སྐུ་རཊ་ཤི་ལི་ (Radvile Morkunaite Mikuleniene) མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གཙོས་པའི་སློབ་དཔོན་ཊེ་ནི་ཡ་སི་ (Dainius alimas) ལགས་དང་། ཝི་ཊིས་ཝི་དུ་ན་སི་ (Vytis Vidunas) ལགས། དེ་བཞིན་ཨིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཕར་སི་བསོད་ནམས་ལགས་ཀྱིས་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་བསྐྱངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཨན་དྲུ་རུ་སུ་ (MP Andrius Navickas) ལགས་ཀྱིས་གཙོ་སྐྱོང་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པ་ལྷན་དུ་ཚོགས་འདུ་འཚོག་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཛེ་གི་མན་ཏ་སི་ (ygimantas Pa vilionis) ལགས་དང་། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག དེ་བཞིན་སྔ་ལོ་བཞུགས་སྐར་དུ་རམ་ས་ལར་བོད་མིའི་རང་

དབང་སྒྲར་ལངས་ཉིན་མོའི་གཞུང་འབྲེལ་སྐུ་མགྲོན་དུ་ཕེབས་མཁན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཨ་རུ་ནཱ་སི་ཝ་ལིན་ཀ་སི་ (Arunas Valinskas) ལགས། ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་ཨུ་རུ་སུ་ནས་རང་བཙན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཐོག་མ་སྐུ་ཞབས་ལན་རྫར་གི་སི་ (Landsbergis) ལགས་ཕེབས་ཞུགས་ཀྱིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཉིན་རྒྱབ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་དཔོན་རིགས་ཁག་མཇལ་འཕྲད་དང་། གསར་འགོད་པའི་བཅར་འདྲི་དང་ལེན། ཕྱི་ཉིན་སིའི་བོད་ཀྱི་བཞི་མདོར་སྐོར་བསྐྱོད། དེ་བཞིན་ས་གནས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཁག་ཅིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་གཞུང་ནས་ཉེ་འཆར་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཐོག་དུས་བཀག་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་བའི་སྐབས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་མ་ཟད། ཁོང་ཉིད་ལ་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་བསྐུ་སྙེ་ལེན་ཞུས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡཱའི་མཛད་འཆར་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་རྗེས་ལོན་ཊོན་དུ་མ་ཐོན་གོང་ཁོང་གི་གྲོགས་པོ་རྙིང་པ་དང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་འབུམ་རམས་པ་ལེ་མ་ཨན་ཏྲི་རི་ཀེན་ (Laima An drikiene) ལགས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད། འབུམ་རམས་པ་ལེ་མ་ཨན་ཏྲི་རི་ཀེན་ལགས་ནི་བོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡུན་རིང་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། ལི་ཐུ་ཝེ་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཐུར་པ། དཔྱ་ལོ་རོབ་ཏྲིས་ཞིབ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཞིག་ཡིན།

བོད་མི་དང་ལི་ཐུ་ཝེ་ཡའི་མི་མང་གཉིས་ཀ་དཀའ་གནོན་འོག་དཀའ་ཐུག་མྱོང་མཁན་དང་། རྒྱ་ནག་གི་དག་སྲིད་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཉིས་བར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཅས།།

༧སྐྱབས་རྗེ་དོ་བུམ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་ཡིད་སྨྲེའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་ནས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་པ།

༄༅། །༧སྐྱབས་རྗེ་དོ་བུམ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༡ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་ཡིད་སྨྲེའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཡིད་གདུང་དྲག་པོས་སྨྱུ་རྣ་དང་བཅས་རྗེས་བཞུགས་བླ་བྲང་གི་ལས་སྦྱེ་དང་། སློབ་འབངས་ཡོངས་ལ་ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་ཕུལ་འདུག

དཔལ་ལྡན་སྲིད་ཚབ་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་དོལ་མ་མཆོག་གི་མཚན་ཐོག་ཕུལ་བའི་ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་ནང་༧སྐྱབས་རྗེ་དམ་པ་ཁོང་ནི་སྐུ་ཆེ་དྲིན་པོར་སྐྱེ་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ཐོག་ཐུགས་ཁུར་དང་ཞབས་འདེགས་རླབས་ཆེན་འཛིན་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་།

༧སྐུ་གཤེགས་དམ་པ་ཁོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། སླར་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་ཡང་སྲིད་ཉི་གཞོན་མྱུར་དུ་བྱོན་ནས་དམ་པའི་མཛད་འཕྲིན་འགྲོ་སྐྱོང་ཐུབ་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་འདུག

༧སྐྱབས་རྗེ་དོ་བུམ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་མདོ་ཁམས་སྒ་སྐྱེ་རྒྱ་མདོར་སྐུ་འཁྲུངས་ཏེ། དགུང་ལོ་གཉིས་ཙམ་སོན་སྐབས་ཤུར་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་སྤྲུལ་པའི་བསྟན་ཞུགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་འཛིན་གྱིས་དོ་བུམ་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་དང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་མཛད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་དེ་ནས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་དང་པོ་སྟག་ས་ཆོས་སྐོར་དུ་བཞུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༢ ལོར་ལྷ་ཏི་ཤེགས་སྒར་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ནས་ཨ་ཏྲེ་ཕྱག་འཕྱིར་བཞེས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོ་མཇུག་ཏུ་བཞུགས་སྒར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་ཀུན་དགའ་ར་བའི་དབུ་འཛིན་དང་ཉམས་ཞིབ་པའི་ཐུགས་འགན་གཅིག་ཕྱོགས་བཞེས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ལོར་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་རྟགས་བཀའ་བསྩལ་གནང་བ་བདག་གིར་བཞེས། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་བཀོད་བཞིན་བླ་སྒེར་དྲུང་ཆེའི་ཕྱག་རོགས་ཀྱི་མཚན་གནས་བཞེས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་རུ་དེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ཁྲིན་མི་ལོ་ ༢༠ ཙམ་གྱི་རིང་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཐོག་ཞབས་འདེགས་དང་། མཐའ་དབང་མཉམ་འཛོམས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་ཞིབ་འཇུག དཔྱད་གཏམ་དང་དེབ་ཕྲེང་དུ་མ་ཕྱིན་པ་ཡོད་པ་སོགས་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས་སོ།།

སྒྲ་ལྡན་གསར་འགྱུར།
PODCAST
བོད་མིའི་རང་དབང་།
BOD ASIA

བོད་མིའི་རང་དབང་གསར་འགོད་ཀྱི་སྒྲ་ལྡན་གསར་འགྱུར་ Spotify སྒྲོག་སྤྱོད་མཉེན་ཆས་ (Tibetan Freedom) ཞེས་པའི་མཚན་བྱང་འོག་གསན་གནང་ཡོད་པ་ཞུ།

༢༠༢༤ ལོའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཁྱིམ་བོ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༢ ཚེས་ ༠༢ ཉིན་ཕྱི་དྲོའི་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་དུ་ ༢༠༢༤ ལོའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཁྱིམ་བོ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཆི་མེད་ཚེ་དབྱངས་ལགས་དང་། ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས། ཤེས་རིག་དྲུང་འཕར་བསོད་ནམས་བཟང་པོ་ལགས། འཕྲོད་བསྟེན་ཟུར་དྲུང་ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་བཅས་ཚོགས་ཞུགས་ཐོག་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཛུགས་གནང་ཞིང་། ཐོག་མར་ནང་སྲིད་དྲུང་ཆེ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་དོན། འདས་པའི་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ལྷན་ཁང་བཞིས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་དུ་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་སྣ་ཚོགས་གནང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་གྲངས་ཐོ་ཚད་ལྡན་ཞིག་མེད་པར་བརྟེན། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་ལས་འཆར་གང་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་བ་དེ་དག་ཚགས་ཚུད་

ཡོང་གི་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེང་སང་འཛམ་གླིང་འགྱུར་འགྲོས་དབང་གིས་ཁྱིམ་བོ་ཞིབ་བཤེར་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༥ ནས་བཟུང་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ལྷན་ཁང་བཞིས་གྲོས་བསྡུར་གྱིས་ཁྱིམ་བོ་ཞིབ་བཤེར་ཚད་ལྡན་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་གཏན་ཁེལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ནས་ ༢༠༢༢ བར་ཐོ་བཤེར་གྱི་ལས་གཞི་ཐེངས་གཉིས་གནང་ཡོད་པར་བརྟེན་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་མང་དག་ཅིག་ཚགས་ཚུད་བྱུང་ཡོད་སྐབས། དེར་དམིགས་དཔེ་གླེང་ན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༡ ནས་བཟུང་རྒྱ་བལ་གཉིས་ཀྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་རྣམས་དང་ཚོགས་འདུའི་བརྒྱུད་རིམ་མང་པོ་གནང་ཡོད། ས་གནས་ཀྱི་མི་མང་དང་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་ལས་གཞི་དེའི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་སྣད་ལྡེ་ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། སི་ལྀ་གུ་རི། སྔོན་ཏཱ། རྡ་རམ་སཱ་ལཱ། ལ་དྭགས་བཅས་སུ་ཁྲིད་བསྒོམས་ཟབ་སྦྱོང་བདུན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། ལོ་འདིའི་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༧ ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་ཐོག་མ་དེ་འགོ་བཙུགས་རྒྱུ་ཡིན། ལས་གཞི་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ཐེབས་རྩ་ཁང་གི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་དང་། རྒྱ་གར་སམ་པོ་ཊི་ཚོགས་པས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་འདས་པའི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་ནང་ཁྱིམ་བོ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལས་གཞི་དེ་ཐེངས་དང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། མི་མང་ངོས་ནས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད།

དེ་མཚུངས་ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་འཆི་མེད་ཚེ་དབྱངས་ལགས་ཀྱིས་ཁྱིམ་བོ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལས་གཞི་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་དང་སྤེལ་མུས་ཡིན་ཡང་ས་གནས་ཁག་གི་ཁྱིམ་བོ་ཚད་ལྡན་ཞིག་མེད་དུས་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་མ་ཟད་མ་འོངས་པར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཆེ་བས། སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ལྷན་ཁང་བཞི་ནས་ལས་འཆར་གང་སྤེལ་བའི་ནང་མི་མང་ནས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་སྦྲགས། ཁྱིམ་བོ་ཞིབ་བཤེར་འདི་བརྒྱུད་ལས་གཞི་རྣམས་ཚགས་ཚུད་དང་ཕུགས་རྒྱང་རིང་པོ་གནས་ཐུབ་རྒྱུའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། དེ་ནས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཟུར་དྲུང་ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་ཀྱིས་མི་མང་རྣམས་ནས་འཚེར་སྣང་མེད་པའི་ཐོག་ལས་གཞི་དེའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱུའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་གིས་འབྲས་ནད་གོ་རྟོགས་དང་མཚན་རྟགས་བརྟུ་རྟུབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༤ ཉིན་འཛམ་གླིང་འབྲས་ནད་ཉིན་མོ་དང་བསྟུན། བོད་ཀྱི་འབྲས་ནད་ཚོགས་པས་རྟ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཐང་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབྲས་ནད་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཆེད་མཚན་རྟགས་བརྟུ་རྟུབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་བའི་ཐོག་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་སྒྲོལ་མ་ཚེ་རིང་མཆོག་གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་དབུ་འབྱེད་དང་མཚན་རྟགས་བསྐྱོན་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ པའི་ཐོག་མཚན་རྟགས་བརྟུ་རྟུབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ལས་འགུལ་གྱི་དབུ་འབྱེད་ཐོག་དཔལ་ལྡན་བོད་

མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་འབྲས་ནད་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་འབྲས་ནད་སྐོར་གོ་རྟོགས་དང་། འབྲས་ནད་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་འདྲ་སྤེལ་བར་བསྔགས་བརྗོད་གནང་བ་དང་། ལས་གཞིའི་ཁྱད་ལས་སྣང་པ་རེ་རེར་བསྔགས་བརྗོད་དང་སྦྲགས་ལས་གཞི་དབུ་འབྱེད་དང་། མཚན་རྟགས་བསྐྱོན་གནང་ཡོད།

གཞན་ཡང་འབྲས་ནད་སྐོར་གོ་རྟོགས་དང་མཚན་རྟགས་བརྟུ་རྟུབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་དབུ་འབྱེད་ཐོག་༧སྐུའི་བླ་སྨན་པ་ས་འདུ་ཚང་ཚེ་བརྟན་དོ་རྗེ་ལགས་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུར་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས་བཅས་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་མཚན་རྟགས་བརྟུ་རྟུབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཐོག་བོད་ཀྱི་འབྲས་ནད་ཚོགས་པས་བོད་མིའི་སྐྱི་ཚོགས་ནང་འབྲས་ནད་སྔོན་འགོག་དང་། བཅོས་ཐབས་ཆེད་ནུ་མའི་འབྲས་ནད་དང་། ཕོ་བའི་འབྲས་ནད། བུ་སྣོད་ཀྱི་འབྲས་ནད་སོགས་རིན་མེད་བརྟག་དཔྱད་གཙོས་པའི་ཁྲག་ཤེད། ཁྲག་གི་མངར་བཅུད་སོགས་ཀྱི་རིན་མེད་བརྟག་དཔྱད་ཀྱང་བྱེད་བཞིན་འདུག རིན་མེད་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་ནི་རྒྱ་གར་སྨན་ཁང་གྲགས་ཆེ་བ་ (Fortis Kangra) དང་ (Rotary Eye Hospital Maranda) དེ་བཞིན་ (Rajiv Gandhi Cancer Institute of Delhi) རྣམས་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་འོག་སྤེལ་ཡོད་པ་བཅས།།

བསྟན་འཛིན་དཔལ་ལྡན་ལགས་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་ཤར་ཕ་ར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་ལས་ཁུར་དབུ་འཛུགས་ཞུས་པ།

༄༅། །བལ་ཡུལ་མཐའ་མཚམས་ཤར་ཕ་ར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་སྡེ་འགན་ཚེ་རིང་སྒྲོལ་མའི་ཚབ་གསར་དུ་སྡེ་འགན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་ལྡན་ལགས་བསྐོ་གཞག་གནང་དོན་ལྟར་བལ་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་ཀརྨ་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་སྤྱོད་དབང་གནང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༡༣ རེས་གཟའ་སྤེན་པ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠།༠༠ ཙམ་ནས་ཤར་ཕ་ར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉར་འོག་ཡོད་པའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་སྣོད་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཅ་དངོས་རིགས་རེ་རེ་བཞིན་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གསར་པར་རྩིས་སྤྲོད་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༢༤ ནས་ ༢༨ བར་ཁུལ་ཁོངས་ཤར་ཁུམ་བུ་བདེ་ལེགས་གླིང་ས་གནས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱིས་གུ་རུ་ལྷ་ཁང་དང་། མི་མང་གི་ས་ཁང་། ཀུ་ཤུ་ལྷུམ་ར། མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཟ་ཁང་། མགྲོན་ཁང་། སློབ་གྲྭ ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་དང་ཅ་དངོས་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་གཟིགས་ཞིབ་དང་རྩིས་སྤྲོད་གནང་ཞིང་། དེ་ཉིན་དགོང་དྲོ་ཤར་ཁུམ་བུ་བདེ་ལེགས་མ་ནི་ཚོགས་ཁང་དུ་གཞིས་མི་རྣམས་ནས་འཚམས་འདྲིའི་མཇལ་དར་ཕུལ་ཡོད་པ་དང་ནང་སྲིད་སྐུ་ཚབ་སྤྱོད་དབང་དང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གསར་རྙིང་གཉིས་ནས་འཚམས་འདྲིའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་བ་ ༠༡ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་ཤར་ཕ་ར་ས་གནས་ཀྱི་རང་བདེན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་དང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་སུ་ས་འགོ་གསར་རྙིང་གཉིས་དབར་ཞབས་སྐྱེགས་བརྗེ་ལེན་དང་འཚམས་འདྲི་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཕྱར་ཕྱིག་དཔལ་འབྱོར་གླེང་སྟེགས་ཐོག་བོད་དོན་ཞུ་སྐུལ་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་ཕིན་ལེནྜ་དང་། ཨེསྟོ་ནི་ཡ། ལཊ་ཝི་ཡ། ལི་ཐུ་ཝེ་ནི་ཡ་བཅས་ཀྱི་མཇལ་འཆར་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༠༡ ཉིན་ཨིན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལཎ་ཊན་དུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་ཡོད་པ་རེད། གནམ་ཐང་དུ་ལཎ་ཊན་ཁུལ་གྱི་བོད་མི་ཚོས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་ཕེབས་བསུ་ཞུས་འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༢ ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་དང་ཆེད་མཁས་པ་ཁག་ཅིག་དང་ལྷན་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་གི་གནད་དོན་དེ་ཨིན་ཡུལ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གླེང་སློང་གནང་རྒྱུའི་སྐོར་ཚོགས་འདུ་ཁག་གཉིས་གནང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་ཕྱི་དྲོར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཟུང་སྦྲེལ་གྱིས་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་གནང་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་། ཨིན་ཡུལ་བོད་རིགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་སོགས་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་ ༣ ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ཕྱར་ཕྱིག

གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཕྱར་ཕྱིག་དཔལ་འབྱོར་གླེང་སྟེགས་ཐོག་ཕེབས་བཞུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་མན་ཆེ་སི་ཊར་དང་། ཧྲེར་མེང་ཧམ། ལི་ཊི། ཤེ་རལ་བཅས་སུ་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་སྐབས་ ༡༨ པའི་བཀའ་ཤག་གི་ཕྱུགས་དམིགས་ཡིག་ཆ་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་ཞིང་། ཁོང་རྣམས་ཀྱི་བཅར་འདྲིར་དང་ལེན་གནང་ཡོད།

གུང་ཚིགས་སྐབས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཕྱར་ཕྱིག་དཔལ་འབྱོར་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་བཀའ་མོལ་གནང་བ་དང་། གུང་ཚིགས་གྲུབ་རྗེས་ཕྱར་ཕྱིག་དཔལ་འབྱོར་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྐུ་ཞབས་ཛོ་སེབ་ཟྡེ་རེན་ནན་ལགས་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོང་འོག་སློབ་ཕྲུག་ཁག་ཅིག་དང་ལྷན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་རྣལ་ཊིག་མངའ་ཁུལ་དུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྱིའི་ཐོག་ངོ་སྤྲོད་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཡང་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཚོགས་བཅར་བ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལ་ (Tibet: Challenges of a Values based Freedom Movement) ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་གསུང་བཤད་ནང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞིར་རྩིས་མེད་ཐོག་རོལ་གཏོང་བར་བོད་མི་ཚོས་ཞི་བདེ་དང་། བརྩེ་བཀུར། སྙིང་རྗེ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་རྒྱ་རིགས་སློབ་མ་ཁག་ཅིག་ཡང་ཚོགས་འདུ་དེར་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེ་དང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྐོར་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་བརྡ་ལན་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་གྱིས་དགའ་བསུ་ཞུས་ཡོད་པ་རེད།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ནི་ཕྱར་ཕྱིག་དཔལ་འབྱོར་གླེང་སྟེགས་སུ་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་བོད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཐོག་མ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཕྱར་ཕྱིག་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་མང་ཚོགས་ནས་ཀྱང་དགའ་བསུ་ཧ་ཅང་རྒྱས་པོ་ཞུས་འདུག

སྤྱིར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་སྐབས་འདིའི་ཕིན་ལེནྜ་དང་། ཨེསྟོ་ནི་ཡ། ལཊ་ཝི་ཡ། ལི་ཐུ་ཝེ་ནི་ཡ། ཨིན་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་དེ་ཨིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གིས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་བསྐྱོད་འདིའི་རིང་ཨིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཕར་སི་བསོད་ནམས་ལགས་དང་། དྲུང་ཆེ་བློ་ཚོས་བསམ་གཏན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ལྷན་བཅར་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བེལ་ཇམ་གྱི་རྒྱལ་ས་སྦྲར་སེལ་དུ་བོད་མིའི་མང་ཚོགས་དང་ཐུགས་འཕྲད་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ཨིན་ཡུལ་དང་ཕིན་ལེནྜ། རྣལ་ཊིག་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལས་རིམ་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༢ ཚེས་ ༠༩ ཉིན་བེལ་ཇམ་གྱི་རྒྱལ་ས་སྦྲར་སེལ་དུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་ཡོད་པ་རེད། གནམ་ཐང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་བེལ་ཇམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཁན་ཁང་རིག་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་དང་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གཙོས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་སྒེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་བེལ་ཇམ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཨེནྟ་ཝར་པེ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་བོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་སྐབས། བོད་ཀྱི་

ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་། ཁོར་ཡུག་གི་གལ་གནད། ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ནན་བརྗོད་གནང་བ་མ་ཟད། གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་བོད་ཀྱི་རང་དབང་འཐབ་རྩོད་སྐབས་མདུན་སྐྱོད་བྱེད་པའི་འགན་འཁྲི་ཡོད་པའི་སྐོར་དྲན་གསོ་གནང་ཡོད། ཨེནྟ་ཝར་པེན་བེལ་ཇམ་ནང་གི་བོད་མི་གནས་སྡོད་བྱེད་ཡུལ་མང་ཤོས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ཕྱི་དྲོར་བེལ་ཇམ་གྱི་ས་གནས་འདུ་མིན་ནས་ཕེབས་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་མཇལ་འཕྲད་དང་འབྲེལ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནད་ཆེ་བ་ཁག་ངོ་སྤྲོད་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བཅར་འདྲིར་དང་ལེན་གནང་ཡོད།

དེ་བཞིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་བེལ་ཇམ་ལྷག་དཀར་ཚོགས་ཆུང་དང་ཤེས་རབ་སྣང་འབྱེད་ཉིན་མོའི་སློབ་གྲྭ་གཉིས་ནས་དགོངས་མོའི་གསོལ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ། རིག་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད་པ་རེད།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་ཐེངས་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཕྱི་ཚེས་ ༥ རེས་གཟའ་ཟླ་བ་ཉིན་སྦྲར་སེལ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་རིང་བེལ་ཇམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཁན་ཁང་རིག་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་ལགས་ལྷན་བཅར་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་སྦྲིང་ལོར་གྱི་མཐོ་སློབ་ཏུ་བོད་དོན་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༠༢ ཚེས་ ༠༨ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་རྣལ་ཊིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཕིན་ལེནྜ། ཨིན་ཡུལ། བེལ་ཇམ་བཅས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་རྒྱ་གར་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྦྲིང་ལོར་དུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་སྦྲིང་ལོར་གྱི་ (Mount Carmel) མཐོ་སློབ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་བོད་མཐོ་སྒང་གི་གོ་ལའི་རང་བཞིན་གྱི་གལ་གནད་སྐོར་དང་། འཛམ་གླིང་ཡང་རྩེ་རུ་འདོད་པའི་བོད་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་སྟེང་འབྱུང་ཁམས་དོ་སྙོམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་དང་། རིག་གཞུང་། ས་ཁམས་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གསུང་བཤད་གྲུབ་མཚམས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་ཚོགས་ཐུན་ཞིག་འཚོགས་ཤིང་། དེར་སློབ་མ་རྣམས་ནས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཏེ་བོད་དོན་སྐོར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་མ་གནང་གོང་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དགེ་རྒན་ལས་བྱེད་རྣམས་དང་གླེང་མོལ་གནང་ཡོད་པ་རེད།

ཉིན་རྒྱབ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ (New Indian Express) ཀྱི་གསར་འགོད་པ་བླ་ལྷ་ཙོ་དྷན་ལགས་ལ་བོད་ཀྱི་རང་དབང་ལས་འགུལ་སྐོར་བཅར་འདྲིར་དང་ལེན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱི་སྲིད་དྲུང་ཆེ་ཟུར་པ་ལྕམ་སྐུ་ནི་རུ་པ་མ་རའོ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སྐོར་དང་། རྒྱ་གར་གཙོས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་གྲོས་མོལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།